

BU SAYIDA:

**DOĞU ORTAKLIĞI
SİVİL GÜVENLİK
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
TURİZM
HAMMADDELER**

TUSIAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR

AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Dilek Aydın

Doğu Ortaklığı

- Kasım ayında Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta gerçekleştirilecek olan Doğu Ortaklığı Zirvesi öncesi hazırlıklar devam ediyor. AB Dönem Başkanı Litvanya Devlet Başkanı Dalia Grybauskaitė ve **Moldova** Başbakanı Iurie Leancă zirve öncesi hazırlıklar kapsamında bir araya geldi. Moldova'nın reform programını uygulamaya koymada kaydettiği ilerlemelerin görüşüldüğü toplantı Vilnius'ta gerçekleştirildi. Moldova ve AB arasında müzakere edilen Ortaklık Anlaşması'nın Kasım ayında gerçekleşecek olan Vilnius Zirvesi'nde imzalanması bekleniyor.

AB Dönem Başkanı Dalia Grybauskaitė görüşme sonrasında yaptığı açıklamada Moldova'nın AB ile bütünleşme yolunda kararlı bir şekilde ilerledikçe ülke dışından baskılarla karşılaştığını, Moldova'nın bu baskılara karşı koyarak, reformları uygulamaya devam etmesinin kesinlikle gerekli olduğunu vurguladı.

AB ve Moldova arasındaki Ortaklık Anlaşması müzakerelerine Haziran 2010 tarihinde başlanmış ve teknik müzakereler Haziran 2013'te tamamlanmıştı.

Dalia Grybauskaitė, Moldova'ya yönelik vize serbestisi uygulaması konusunda da ilerleme sağlanması için arayış içinde olduğunu, Moldova'nın bu konuyla ilgili eylem planının ikinci aşamasını hızla tamamlamasının beklendiğini, böylece AB Komisyonu'nun da bu ülkeye yönelik vizelerin kaldırılması ile ilgili aşamaya geçebileceğini söyledi.

Başkan Grybauskaitė ve Başbakan Leancă ayrıca ülkelerinin enerji konusunda Rus devletinin enerji şirketi olan Gazprom'a olan bağımlılığını azaltma konusunda yapılması gerekenleri görüştü. Bu noktada Moldova'yı Romanya üzerinden AB'ye bağlamak üzere Ağustos ayında yapımı başlayan Iasi-Ungheni doğal gaz boru hattı ile ilgili ilerlemeler görüşüldü. [İnternet bağlantısı için](#)

- AB Yüksek Temsilcisi Catherine Ashton, Genişleme ve Komşu Ülkeler Politikası'ndan sorumlu AB Komiseri Stefan Füle ve AB Dönem Başkanı Litvanya Dışişleri Bakanı Linas Linkevičius, Doğu Ortaklığı kapsamında bulunan altı ülkenin dışişleri bakanları Vilnius zirvesi hazırlıkları kapsamında bir araya geldi.

Kasım ayında Vilnius'ta gerçekleştirilecek olan zirvede Ukrayna, Moldova ve Gürcistan ile AB arasında müzakereleri tamamlanmış bulunan Ortaklık Anlaşmalarının da imzalanması bekleniyor.

Toplantı sonrasında yapılan açıklamada AB'nin komşu ülkelere yönelik politikasının dinamik olduğu, bu ülkelerin ihtiyaçlarına göre uyarlanarak geliştirildiği vurgulanırken, bu ülkelerin sadece AB ile değil, içinde bulundukları bölgelerdeki diğer ülkelerle de işbirliğinin geliştirilmesinin hedeflendiğine işaret edildi.

Füle ve Ashton, AB ile Ortaklık Anlaşması imzalamak üzere olan ülkelere baskı uygulanmasının kabul edilemez olduğunu vurguladı. Rusya'nın Ermenistan'a uyguladığı baskılar sonucunda Ermenistan AB ile Ortaklık Anlaşması imzalamaktan vazgeçerek Rusya, Kazakistan ve Belarus'un içinde bulunduğu Gümrük Birliği'ne katılmaya karar vermişti. [İnternet bağlantısı için](#)

- **Azerbaycan** ve AB yeni Stratejik Modernleşme Anlaşması müzakerelerini Doğu Ortaklığı Zirvesi öncesinde tamamlamaya çalışıyor. Azerbaycan ve AB arasındaki ilişkilerin bir bölümü 13 sayfa uzunluğunda ve yasal olarak bir bağlayıcılığı bulunmayacak olan bu anlaşma kapsamında düzenlenecek. Söz konusu anlaşmanın ilk bölümünde reformların ilerici bir anlayışla uygulamaya konulacağı ve bütün bu reformların AB ile yakın bütünleşme amaçlı olarak gerçekleştirileceği vurgulanıyor. Azerbaycan'daki ekonomik ve siyasi reformların, demokrasiyi güçlendirmek, bölgesel güvenliği güçlendirmek, ekonomik büyümeyi sürdürülebilir hale getirmek ve AB ile Azerbaycan arasında enerji alanında işbirliği

kurmak anlaşmanın diğer amaçları arasında yer alıyor.

Azeri vatandaşlarının AB'ye seyahatlerinin kolaylaştırılacağı, yani vize kolaylığı ya da vize serbestisi uygulanması amaçlandığı da anlaşma metninde yer alıyor.

Anlaşmada beş bölüm yer alıyor; siyasi reformlar, AB ile bütünleşme, güvenlik alanında işbirliği, ticaret ve iş ortamı, enerji, çevre ve ulaşım, sivil toplum diyalogu bu bölümlerin başlıkları. Anlaşmanın Kasım ayında Vilnius'ta gerçekleştirilecek olan Doğu Ortaklığı Zirvesi'nde imzalanması bekleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Sivil Güvenlik

- AB, AB Ekonomik Alanı ve AB üyeliğine aday ülkelerin sivil güvenlik makamlarını bir araya getirmek üzere 30 Eylül – 2 Ekim tarihlerinde gerçekleştirilecek olan toplantıda “Dayanışma” konusu görüşülecek. AB Antlaşması'nın 222. maddesi kapsamında yer alan bu konu ile ilgili son gelişmeler AB Komisyonu ve AB Konseyi tarafından aktarılacak. Avrupa sivil güvenlik işbirliği alanı ile ilgili son gelişmelerin yanı sıra Dayanışma Fonu Yönetmeliği taslağı üzerinde yapılan gözden geçirme sonuçları da ortaya konulacak.

AB Antlaşması 222. Maddesindeki dayanışma maddesine göre AB üye ülkelerinden birinin terör saldırıları, doğal ya da insan kaynaklı afetlerden etkilenmesi durumunda diğer üye ülkelerin yardım ulaştırması gerekiyor. Söz konusu maddeye göre “acil durumlar” AB ülkelerinin yanı sıra AB dışındaki ülkeleri de kapsıyor. AB'nin yardım alanındaki faaliyetlerinin eşgüdümü için 2010 yılında AB Komisyonu'na bağlı İnsani Yardım ve Sivil Koruma Genel Müdürlüğü kurulmuştu.

AB Dönem Başkanlığı'nı yürüten Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta gerçekleştirilecek olan toplantıda yakın dönemde Orta Avrupa'da meydana gelen sel felaketleri, Acil Müdahale Merkezi'nin bu tür felaketlerde oynayacağı rol, AB'de bir gönüllü havuzu

oluşturulması ve büyük felaket yerlerinin toplu halde terk edilmesi konuları görüşülecek. Ayrıca farklı üye ülkelerde farklı dönemlerde gerçekleştirilen iyi örnek çalışmaları ile ilgili bilgi paylaşımı yapılacak.

Bu konu özellikle son dönemde Avrupa ülkelerinde yaşanan afetlerin, meydana geldikleri ülkenin ya da civar ülkelerinin olanaklarını aşması nedeniyle önem kazanmış bulunuyor. [İnternet bağlantısı için](#)

İklim Değişikliği

- İklim Değişikliği Hükümetlerarası Paneli (ICCP) tarafından yayımlanan rapor 1950'li yıllardan günümüze olan iklim değişikliklerinin insanoğlunun etkisi ile gerçekleştiği konusunda bilim insanlarının %95 emin olduğunu ortaya koyuyor. İklim değişikliğinin nedenleri ve önümüzdeki dönemde yapılması gerekenler konusu ile ilgili rapor, şimdiye kadar yayımlanan raporlardan daha kesin ifadeler içeriyor. Rapora göre geçtiğimiz otuz yıl, dünya yüzeyi 1850 yılından bu yana en sıcak olduğu dönem. Raporda ayrıca atmosfer ve okyanusların ısındığı, buz ve kar yağışının azaldığı, küresel deniz seviyesinin yükseldiği ve sera gazları yoğunluğunda artış olduğu yönünde kuvvetli bilimsel veriler olduğu belirtiliyor.

Yapılan değerlendirmelerde küresel ısınmanın en büyük tehdidinin yer yüzeyi ve su üzerinde gerçekleşeceği vurgulanıyor. Ayrıca sera gazları salımının devam etmesi halinde küresel ısınmanın daha da hızlanacağı belirtiliyor.

1998'den itibaren küresel ısınmada bir yavaşlama olduğu yönündeki iddialar ise rapora göre gerçeklik taşıyor; El Nino kasırgası ile başlayan dönemdeki eğilimlerin sadece çok kısa bir dönem olduğu ve bu nedenle de uzun dönemli iklim eğilimlerini yansıtmaktan uzak olduğu belirtiliyor.

Ayrıca okyanusun derinliklerinde sıcaklık ölçümü ile ilgili kayıt olmaması gibi nedenlerden ötürü küresel ısınma ile çalışmalarda bazı noktaların açığa kavuşturulmasının güç olduğuna dikkat çekiliyor. Raporda yer alan diğer tespitlerden bazıları aşağıda

yer almaktadır:

- Deniz seviyesi artışı beklenenden daha hızlı gerçekleşecektir. Bu hızın geçtiğimiz 40 yılda meydana gelen artış hızından daha fazla olması beklenmektedir.
- Deniz sularının en az 26 cm, en fazla da 82 cm artacağı tahmin edilmektedir. Bu artışın miktarı bu yüzyılda sera gazı salımının artış hızına bağlı olacaktır.
- Küresel ısınma bilim insanlarının önündeki her bir senaryoya göre devam edecektir; 2100 yılına ulaşıldığında bu artışın 1,5 C dereceyi geçmiş olacağı tahmin edilmektedir.
- Soğuk gün ve gece sayısında görülen azalmanın yanı sıra sıcak gün ve gece sayılarında artış olmuştur.
- Avrupa, Asya ve Avustralya kıtalarının büyük bölümünde sıcaklık dalgalarının arttığına dair bulgular mevcuttur.
- Yoğun yağışların gerçekleşmesinde sıklık görülen bölge sayısındaki artış, yağışların azaldığı bölgelerden daha fazladır. Yağışların ve yağış yoğunluğu olaylarını arttığı bölgeler arasında Avrupa ve Kuzey Amerika öne çıkmaktadır.
- Geçtiğimiz yirmi yılda Grönland ve Antarktika buz katmanında azalmalar meydana gelmiştir. Bütün dünyada buzullarda azalma bulunmaktadır. [İnternet bağlantısı için](#)

Turizm

- Ekonomik krize rağmen Avrupa turistlerin en çok ilgisini çeken mekânlardan olmaya devam etmektedir. 2013 yılının ilk yarısında Avrupa'ya gelen turist sayısında %5 oranında artış gerçekleşmiştir. Söz konusu artış özellikle Orta ve Doğu Avrupa'ya giden turist sayısındaki artıştan kaynaklanmaktadır. İlk altı ayda İspanya en çok tercih edilen tatil yeri olmaya devam etmiştir. Ocak-Temmuz arası İspanya'ya giden turist sayısı 34 milyon kişi olarak tespit edilmiştir. Sıralamada bu ülkeyi İtalya, Fransa, Avusturya, Almanya, Yunanistan ve İngiltere takip etmektedir. Öte yandan Litvanya, Slovakya ve Letonya da gelen turist sayısında önemli artışların

görüldüğü ülkeler arasında yer almıştır.

Turizm sektörü özellikle genç nüfusa istihdam sağlayan sektörler arasında öne çıkmaktadır. AB Komisyonu'nun tüm AB ülkelerindeki istihdam olanaklarına ulaşılması amacıyla geliştirmiş olduğu EURES internet portalında özellikle turizm sektörü de yerini bulmaktadır.

2013'te dünyanın geri kalanında da turizm faaliyetlerinde artış gerçekleşmiştir. Dünya Turizm Örgütü kaynaklı rakamlara göre 2013'ün ilk altı ayında tüm dünyada tatil yöreleri 494 milyon ziyaretçi misafir etmiştir. Bu rakam geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %5'lik bir artışa karşılık gelmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde bu artış %6 iken gelişmiş ülkeler için %4 olarak tespit edilmiştir. Bu karşılaştırma da göz önünde bulundurulduğunda Avrupa'daki tatil yörelerinin tercih edilme oranındaki artış son derece olumlu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu artışın daha yavaş bir oranla olsa da 2013 yılının ikinci yarısında da devam etmesi beklenmektedir. [İnternet bağlantısı için](#)

Hammaddeler

- Avrupa Hammaddeler Alanında İnovasyon Ortaklığı yürütme komitesi Stratejik Uygulama Planı'nı açıkladı. Planda AB Komisyonu, üye ülkeler, sanayi, ar-ge grupları ve sivil toplum kuruluşlarının Avrupa ekonomisi için büyük önem taşıyan hammaddelerin sürdürülebilir tedariki için yapılması gerekenler yer alıyor. Hammaddelerin bulunması, çıkarılması, işlenmesi, yeniden değerlendirilmesi ve ikame edilmesi konularını 2020'ye kadar olan süre perspektifinde ele alan raporda öncelikli eylemler öneriliyor.

Avrupa İnovasyon Ortaklığı enerji ve tarım dışı hammaddelerle ilgili çalışmalar gerçekleştiriyor. Metaller ve minerallerin yanı sıra kauçuk, kâğıt ve ağaç gibi hammaddeler Avrupa İnovasyon Ortaklığı tarafından ele alınan başlıca hammaddeler arasında yer alıyor.

Bu hammaddelerde AB'nin dış dünyaya

bağımlılığının azaltılması, kendi kaynaklarından elde edilmesi için olanakların geliştirilmesi, alternatif maddelerin geliştirilmesi bu oluşumun hedefleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır.

Stratejik Uygulama Planı, bu hedeflere erişimde gerekli eylemleri ortaya koyuyor. İlgili yasal çerçevenin gözden geçirilmesi, lisans verilmesiyle ilgili aşamaların ve standartlaşma çalışmalarının gözden geçirilmesinin yanı sıra üye ülkeler arası siyasi diyalog kurulması bu eylemler arasında yer alıyor.

Hammaddelerle ilgili araştırma ve inovasyon faaliyetlerinin eşgüdümünün Ufuk 2020 kapsamında güçlendirilmesi de öneriler arasında yer alıyor.

Hammaddelerin bulunması ile ilgili olarak maliyeti düşük teknolojiler geliştirilmesi sayesinde 150 – 4000 metre derinliklere kadar yüksek kalitede 3D verilere ulaşılması hedefleniyor. Ayrıca sanayinin madencilik alanında yatırımlar yapma konusunda daha fazla istekli olması için önlemler alınması gerektiğine düşünülüyor.

Hammaddelerin çıkarılması konusunda ise bu işlemlerin çevreye ve sosyal koşullara saygılı yöntemler gözetilerek, işlemlerin ekonomik olarak geçerliliği de dikkate alınarak yapılması gerektiği vurgulanıyor. Madencilik operasyonlarının otomatikleştirilmesi, bu sayede işçilerin yeraltında çalışması gereğinin ortadan kaldırılması hedefleniyor.

Hammaddelerin işlenmesi konusunda ise yüksek teknikte, enerji ve çevre açısından yüksek performansta süreçler uygulanması gereği öne çıkıyor. Maddelerin yeniden değerlendirilmesi konusunda ise farklı maddelerden oluşan paketlemelerin yeniden dönüşüm oranını artıracakları belirtiliyor. İndiyum ve kauçuk kullanımının bu maddelerin yerine geçecek yeni maddeler geliştirilmesi yoluyla azaltılması hedefleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 1 Ekim, Kültür ve Görsel İşitsel İşler Bakanları gayri resmi toplantısı,
- 1 Ekim, Spor Bakanları gayri resmi toplantısı
- 7-10 Ekim, Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu
- 21 Ekim Dış İşleri Konseyi

Konferanslar

- 2 Ekim, “The State of Europe: Tough choices for a troubled Europe”, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 16 Ekim, “EU-India: Vital partnership in a changing world”, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 7 Kasım, Europe's energy outlook: Heading in the right direction?”, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 26 Kasım, “EU-China: The next ten years”, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org